

پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش

دوره ۱۵، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۲

ص ص: ۶۵ - ۴۷

ارائه مدل عوامل موثر ورزش سلامت محور بر توسعه پایدار ایران: رویکرد مدل زمینه‌ای

اعظم آزادی^۱ - قاسم رحیمی^{۲*} - رسول نظری^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان
ایران. ۲. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان
ایران. ۳. دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان
ایران

(تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۲۳، تاریخ تصویب: ۱۴۰۱/۰۵/۰۱)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل نقش ورزش سلامت محور شهروندی بر توسعه پایدار ایران انجام گرفت. روش انجام تحقیق از نوع رویکرد سیستماتیک استراوس و کوربین در داده‌ها بود که در ابتدا با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای، عناصر تشکیل دهنده مشارکت شناسایی شد و پس از مصاحبه عمیق با ۲۰ خبره حرفه‌ای و علمی، به منظور استخراج عناصر و گروه‌بندی آنها از روش تحلیل تم استفاده شد. خروجی این مرحله شناسایی ۹۲ شاخص در قالب پنج بعد اصلی و ۱۲ بعد فرعی بود. برای تعیین روایی از اعتبار همگرا و واگرا استفاده شد که نتایج در حد مطلوب بود. نتایج نشان داد برای توسعه پایدار ایران با توجه به تولید ناخالص ملی از طریق ورزش، تهیه و تدوین برنامه راهبردی در خصوص ورزش و توجه مسئولان و دست‌اندرکاران در این زمینه به ظرفیت‌های بخش خصوصی در فعالیت‌های ورزشی و گسترش اماکن ورزشی در فضای شهری و توزیع متعادل امکانات و وسایل تفریحی و ورزشی برای دسترسی تمام شهروندان به این فضا ضروری است. برای رفع مشکلات پیشنهاد می‌شود به راهبردهای سازمانی شامل تدوین برنامه راهبردی برای مشارکت مردمی در سازمان ورزش و استفاده از ابزارهای کنترلی و ارزیابی برای اطمینان از اثربخشی کارهای تیمی و مشارکتی در ورزش در کنار ایجاد محیط کاری توأم با اعتماد و صداقت در میان مشارکت‌کنندگان برای بهبود ارتباطات شخصی و میان‌فردی در میان مشارکت‌کنندگان، توجه ویژه‌ای شود.

واژه‌های کلیدی

توسعه پایدار ایران، تولید ناخالص ملی، داده‌بنیاد، سهم ورزش، مشارکت ورزشی.

* نویسنده مسئول: پست الکترونیکی: Email:rahimi_gh@yahoo.com

مقدمه

توصیف‌کننده جنبه‌های مختلف ورزش سلامت‌محورند. به هر حال تعابیر مختلفی از تعریف ورزش سلامت‌محور وجود دارد؛ ولی با استناد به تعاریف و مفاهیم استاندارد وزارت ورزش و جوانان، ورزش همگانی یا ورزش سلامت‌محور را می‌توان آن دسته از فعالیت‌های ورزشی اطلاق کرد که نشاط، سلامت بدنی و روانی را بهبود بخشد و روابط اجتماعی را شکل دهد و امکان شرکت برای همه افراد وجود داشته باشد (۱۲).

در راستای ورزش سلامت‌محور تأثیرات ورزش بر حافظه، بیان شده ورزش و فعالیت‌های مربوط به آن، جایگاه مهمی در فرهنگ جوامع پیدا کرده است (۱۳). همچنین به ضرورت برنامه‌ریزی در مسیر بهبود میزان مشارکت افراد در ورزش در جهت بهبود سلامت ذهنی (۱۴)، برطرف کردن موانع موجود در ورزش سلامت‌محور (۱۵)، کیفیت بالاتر زندگی و سلامت عمومی زنان شرکت‌کننده در ورزش (۱۶)، راهکارهای تسهیل مشارکت بدنی و بالا رفتن سلامت جسمی و ذهنی سالمندان با ورزش (۱۷)، پویایی و سلامت روان با ورزش (۱۸)، نقش ورزش در توسعه سواد بهداشتی (۱۹)، برنامه‌های تبلیغاتی به‌منظور ارتقای آگاهی‌های عمومی مردم در زمینه ورزش سلامت‌محور (۲۰)، افزایش سلامت روانی با ورزش (۲۱) و همچنین وجود ساختار سیستمی مبتنی بر تفکیک و ترکیب مناسب رویه‌ها و نقش‌ها با توجه به اولویت‌های مشخص شده برای توسعه مشارکت در ورزش سلامت‌محور (۲۲) اشاره شده است.

این بررسی‌ها نشان می‌دهد که توسعه ورزش سلامت‌محور از اهمیت بسیار زیادی برای جوامع و دولت‌ها برخوردار است و از آنجایی که آموزش زیربنای توسعه جهان نوین است، به‌نظر می‌رسد بتوان اذعان کرد که با آموزش ورزش سلامت‌محور در راستای نهادینه‌سازی مشارکت در فعالیت‌های بدنی، گامی بزرگ در ارتباط با سلامت و

جوامع امروزی با سرعت به سمت صنعتی شدن و اقتصادی شدن پیش می‌روند و زندگی انسان در آنها به زندگی ماشینی بدل شده است. زندگی ماشینی، ابتکار عمل را از انسان گرفته و دچار فقر حرکتی کرده که به‌دنبال خود مشکلات متعدد جسمی، روانی و اجتماعی را پدید آورده است (۱). تأثیر عوامل محیطی بر پدیده‌های اجتماعی انکارناپذیر است، زیرا محیط همانند بستر و زمینه‌ای است که پدیده اجتماعی در آن اتفاق می‌افتد و از عوامل محیطی تأثیر می‌پذیرد و بر آن تأثیر می‌گذارد (۲).

ورزش به‌عنوان یک پدیده پیچیده اجتماعی، از اصلی‌ترین پایه‌های سلامت جسمی همه افراد جامعه شناخته می‌شود. ورزش به‌آرامی در فرهنگ سده بیستم جایگاهی ویژه کسب کرد و در سده بیست‌ویکم، این حرکت آرام، سرعت بسیار چشمگیری گرفته است (۳). ورزش و فعالیت‌های جسمانی مطلوب، علاوه بر تحرک، نشاط و شادابی روحی، سبب افزایش سلامت جسم می‌شود (۴). فعالیت ورزشی بر سطوح فعلی خودکارآمدی افراد و جهت‌گیری صحیح در انتخاب اهداف زندگی، تأثیر بسزایی دارد (۵). مشارکت در ورزش، راهبرد مفیدی در ارتقای سلامت جسمانی افراد با بیماری‌های نادر است (۶). مشارکت در فعالیت‌های ورزشی موجب بهبود وضعیت سلامتی روحی و جسمی افراد و جامعه می‌شود (۷).

از انواع فعالیت‌های ورزشی منظم و تأثیرگذار، ورزش همگانی یا ورزش سلامت‌محور^۱ است که با ایجاد نشاط، شادابی و سلامت در سطح جوامع مختلف پیگیری می‌شود (۸). مشارکت گسترده و محدود نبودن به سن (۹)، گروهی بودن، آزادانه و انتخابی بودن، کم‌هزینه بودن، کم‌اهمیت بودن رقابت و برد و باخت، جنسیت، نژاد، زمان و مکان (۱۰) و تفریحی، با نشاط و شاد بودن (۱۱)، همگی

تندرستی افراد جامعه برداشته خواهد شد. در راستای نقش میدان آموزش در جامعه مدرن، رویکردهای مختلفی وجود دارد (۲۳). آموزش جریانی است که دانش، مهارت و نگرش‌های مناسب برای ایفای نقش خاصی، ارائه می‌شود. در جریان آموزش، معلومات در ذهن فرد جایگزین شده و با آگاهی‌های قبلی فرد تلفیق می‌شود و در نتیجه در رفتار فرد تغییراتی مثبت اتفاق می‌افتد (۲۴). بدون دستیابی به آموزش و ایجاد آگاهی همگانی در انسان‌ها توسعه پایدار از شعاری سطحی و عوامانه فراتر نخواهد رفت. از سوی دیگر، نسل جدید، کنجکاو، جویا و تشنه شناخت است. تأمین این نیاز با توقف، پیروی صرف، روزمرگی و ایستا بودن میسر نمی‌شود (۲۵).

توسعه پایدار امروزه یکی از موضوعات اصلی مورد بحث محافل توسعه و برنامه‌ریزی است که خود بر ایند انگره‌های مختلف توسعه است. در عین حال از این مفهوم نیز مانند خرد مفهوم توسعه، برداشت‌های گوناگونی شده است. نکته مشترک تمامی این انگره‌ها پایداری و رسیدن به فرایندی از توسعه است که بتواند پایا و بادوام باشد. لازمه پایداری تعادل است؛ زیرا یک سیستم نامتعادل، ناپایدار نیز خواهد بود (۲۶). توسعه از طریق ورزش، از سریع‌ترین جنبه‌های رو به رشد جهانی سازی ورزش است و عمده این رشد در اثر نیروی بالقوه ورزش کردن است. در مطالعات مشخص شده که ورزش و فعالیت بدنی سبب افزایش هوش هیجانی و وضعیت اقتصادی - اجتماعی می‌شود (۲۷). بهبود رفتار مطلوب اجتماعی در افراد با تأکید بر ورزش همگانی سبب بالا رفتن عوامل انگیزشی، احساسی، اجتماعی، فردی، دانشی و فرهنگی در افراد می‌شود (۲۸). جدیدترین توافق و اسناد بین‌المللی توسعه است. به نظر می‌رسد ورزش می‌تواند نقش شایان توجه و مستقیمی در دستیابی به برخی اهداف توسعه پایدار داشته باشد. البته انسجام و

همپوشانی نزدیک این اهداف است، به گونه‌ای که جداسازی این اهداف را مشکل می‌سازد. دستیابی به این اهداف مشروط بر این است که این اهداف در گفتمانی معنادار و با گروه‌هایی پذیرنده و در همکاری مستقیم با سیاست‌های کلان، به کار رود (۲۹). همچنین با توجه به نقشی که خانواده‌ها در توسعه فرهنگ کشور دارند، می‌توانند با مثبت‌اندیشی، خوشبختی و قدردانی از هم‌نوع و تثبیت زندگی هم‌زمان فرهنگ ورزش و سلامت را به سایر اعضای خانواده تسری دهند. گذشته از فرهنگ‌سازی و تغییر نگرش باید زیرساخت‌های لازم را هم برای ورزش ایجاد کرد (۳۰). در تحقیقات مشخص شده که ابعاد مثبت و منفی رفتار سیاسی، قابلیت اثرگذاری بر تصمیمات راهبردی مدیران ورزشی را دارد. مهم‌ترین بُعد مثبت رفتار سیاسی رسیدن به اهداف در کوتاه‌ترین زمان با کمترین هزینه است و دور شدن از اهداف سازمان بُعد منفی رفتار سیاسی مدیران ورزشی است. عوامل سازمانی و فردی دو مؤلفه دیگر به دست آمده هستند (۳۱). همچنین اجرای راهبردهای سیاسی در مدیران عالی، همراهی مدیران عملیاتی و تخصیص منابع مالی به‌طور کلی می‌تواند ضعف در منابع انسانی و منابع مالی را که مهم‌ترین موانع اجرای برنامه راهبردی است، از بین ببرد (۳۲). وظیفه اصلی دولت، نظارت، کنترل و هدایت است و امروزه دولت‌ها در نظام‌های مختلف اقتصادی و سیاسی، اغلب سیاست‌گذاری و جهت‌گیری کلان ملی و منطقه‌ای را بر عهده دارند و تلاش می‌کنند بخش خصوصی را، در راستای اجرای اهداف خود قرار دهند. با توجه به اینکه دولت، سرمایه‌گذاری هنگفتی در ورزش کشور داشته است، بررسی عملکرد نشان می‌دهد استفاده بهینه‌ای از منابع سرمایه‌ای موجود کشور به عمل نیامده است (۳۳).

فعالیت‌های اجتماعی به سطح بالاتر و ارتقای رشد فرهنگی است (۳۶).

پنگ و یوچن^۱ (۲۰۲۰) (۳۷)، نتیجه گرفتند که سرانه شغلی و بیکار بودن و هدر رفتن برخی اماکن و امکانات به‌طور همزمان وجود دارد. هدف از این مقاله تجزیه و تحلیل وضعیت و تغییرات منابع ورزشی در کالج‌ها و دانشگاه‌ها، تجزیه و تحلیل نقش اجتماعی شدن و توسعه پایدار منابع ورزشی در دانشگاه‌ها در زمینه اصلاح طرف تأمین و درک توسعه پایدار بود. طبق مطالعه آنان توسعه پایدار در جامعه‌پذیری و به اشتراک‌گذاری منابع ورزشی در کالج‌ها و دانشگاه‌ها نقش مهمی دارد و می‌تواند برای بهبود استفاده از منابع ورزشی استفاده شود. مایکل و همکاران (۲۰۱۹) (۲۶) ادعا کرده‌اند با وجود شواهد فزاینده مبنی بر اینکه برنامه‌های ورزش برای توسعه پایدار ورزش می‌توانند به توسعه جامعه کمک کنند، هنوز کمبود تحقیق تجربی در مورد جنبه‌های مختلف اجتماعی- مدیریتی توسعه پایدار ورزش وجود دارد. برای مثال در تلاش برای دستیابی به برنامه‌های محلی برای توسعه پایدار ورزش، نقش‌ها، مسئولیت‌ها و تأثیر بالقوه جوانان به تحقیقات بیشتری نیاز دارد و تعدادی از قابلیت‌های مهم عامل تغییرند که آنها را قادر می‌سازد تا به‌طور منحصربه‌فردی اندازه‌گیری کنند و بهترین پاسخ را به نیازهای شرکت‌کنندگان برنامه و جوامع محلی در محیط‌های پیچیده فرهنگی اجتماعی داشته باشند. جانسون و همکاران (۲۰۲۰) (۳۸) نتیجه گرفتند که باشگاه‌های ورزشی از طریق ابزارهای ارتباطی، دوره‌های آموزشی سهامداران، تشخیص و تأمین مالی، آگاهی و بسیج، طرفداری، سیاست‌ها و روش‌ها، به اشتراک‌گذاری و شبکه‌سازی به توسعه ورزش پایدار کمک می‌کنند. در

یکی از دلایل عدم توسعه کشورمان در عرصه ورزش، کم‌توجهی مسئولان به این مقوله مهم و سلیقه‌ای عمل کردن است. سازمان‌های ورزشی در صورتی که قصد بقا و در نهایت پیشرفت داشته باشند، در محیط توسعه‌یافته کنونی باید از برنامه راهبردی برخوردار باشند. موفقیت در رقابت‌های بین‌المللی حاصل برنامه‌ریزی راهبردی و برنامه محوری است. در ضمن بر اساس نتایج تحقیق رشید لمیر و همکاران (۱۳۹۲) (۳۴)، برنامه‌های راهبردی کشور در حوزه ورزش بسیار قدیمی است و بیشتر آنها قابلیت اجرایی ندارد. متأسفانه در شرایط جاری مشاهده می‌شود که راهبرد ورزشی برای توسعه ورزش در کشور بسیار قدیمی و کپی برنامه قبلی تدوین شده در اوایل دهه ۸۰ است، نقاط ضعف فراوان دارد و قدرت و کارایی لازم را با توجه به اسناد بالادستی سازمان ندارد (۳۵).

طی دو دهه اخیر سازوکارهای توسعه مشارکت بخش خصوصی در ورزش در بسیاری از کشورها طراحی شده و به مرحله اجرا درآمده است و از آن به‌عنوان راه‌حلی منطقی جهت استفاده کارآمد از امکانات و منابع موجود بهره‌گیری شده است. توسعه مشارکت بخش خصوصی همانند بسیاری از سیاست‌های دیگر، از جمله روندهای اجتماعی، سیاسی و اقتصادی است و مهم‌ترین اهداف آن، تمرکززدایی در اقتصاد و جلب مشارکت بیشتر بخش خصوصی در فعالیت‌های ورزشی به سطح بالاتر و ارتقای رشد فرهنگی است (۲۸). مشارکت همگانی در ورزش در بسیاری از کشورها طراحی شده و به مرحله اجرا درآمده است و از آن به‌عنوان راه‌حلی منطقی جهت استفاده کارآمد از امکانات و منابع موجود بهره‌گیری شده است. توسعه مشارکت عمومی همانند بسیاری از سیاست‌های دیگر، از جمله روندهای اجتماعی، سیاسی و اقتصادی است و مهم‌ترین اهداف آن، تمرکززدایی در اقتصاد و جلب مشارکت بیشتر مردم در

بودجه و مسائل مالی، کیفیت و کمیت اماکن و تجهیزات ورزشی از دیگر موانع توسعه و ارتقای ورزش همگانی بودند. مدیران و متولیان ورزش همگانی می‌توانند به‌رغم تعداد بالا و روزافزون فارغ‌التحصیلان تربیت بدنی با استفاده از آنها، کمبود نیروی متخصص در بخش ورزش همگانی را جبران کنند. همچنین مدیران می‌توانند با مشخص کردن شرح وظایف برای تمام سازمان‌ها و نهادهای دست‌اندرکار ورزش همگانی، با بهره‌گیری از نیروی داوطلب موجود در آنها به توسعه ورزش همگانی کمک کنند. در ارتباط با ورزش سلامت محور و ورزش همگانی و آموزش آن، تاکنون مطالعه‌ای در حوزه آینده‌نگاری به ثبت نرسیده است. همچنین در راستای نتایج حاصل از تحقیقات سناریونگاری می‌توان گفت اصول فکری حاکم در مطالعات آینده را می‌توان در آگاهی از نحوه تصمیم‌گیری و عملیات بازیگران برآمده از تصورات آینده دانست. طبق آمار سازمان بهداشت جهانی^۴ عدم تحرک فیزیکی چهارمین عامل خطر اصلی مرگ‌ومیر جهانی محسوب شده و تخمین زده می‌شود که شش درصد از میزان مرگ‌ومیر جهانی را شامل می‌شود. با توجه به اینکه علوم پزشکی و سلامتی به‌عنوان مجموعه‌ای از تعاریف شامل سلامتی، توانمندی، پیشگیری و درمان شناخته می‌شود و ورزش نیز به‌عنوان بهترین عامل پیشگیری و حفظ سلامت انسان تلقی می‌شود، تلاش برای نهادینه کردن ورزش در زندگی روزمره مردم به‌عنوان یک هدف مهم همواره مورد توجه است. ورزش سلامت محور از بخش‌های اصلی فرایند ورزش محسوب می‌شود؛ توسعه آموزش ورزش سلامت محور می‌تواند ضامن سلامت افراد جامعه و از عوامل مؤثر در توسعه ورزش کشور باشد. علی‌رغم افزایش آگاهی عمومی در ارتباط با تأثیر ورزش در زندگی، ورزش سلامت محور تاکنون نتوانسته است جایگاه

راستای ورزش سلامت محور آگولار^۱ و همکاران (۲۰۲۰) در مطالعه خود در زمینه تأثیرات ورزش روی حافظه، بیان کردند ورزش و فعالیت‌های مربوط به آن، جایگاه مهمی در فرهنگ جوامع پیدا کرده است. در همین زمینه متقی‌شهری و همکاران (۲۰۱۹) به ضرورت برنامه‌ریزی در مسیر بهبود میزان مشارکت افراد در ورزش در جهت بهبود سلامت ذهنی؛ وفایی‌مقدم و همکاران (۲۰۱۸) به ضرورت برطرف کردن موانع موجود در ورزش سلامت محور (۳۹)؛ فراهانی و خسروی‌وفا (۲۰۱۴) به کیفیت بالاتر زندگی و سلامت عمومی زنان شرکت‌کننده در ورزش؛ ندروی و همکاران (۲۰۱۸) به راهکارهای تسهیل مشارکت بدنی و بالا رفتن سلامت جسمی و ذهنی سالمندان با ورزش؛ و لاؤ همکاران (۲۰۲۰) به پویایی و سلامت روان با ورزش؛ وانگ^۳ و همکاران (۲۰۱۹) به نقش ورزش در توسعه سواد بهداشتی؛ عراقی و کاشف (۲۰۱۴) به برنامه‌های تبلیغاتی به‌منظور ارتقای آگاهی‌های عمومی مردم در زمینه ورزش سلامت محور؛ سلمان (۲۰۱۴) به افزایش سلامت روانی با ورزش (۴۰) و همچنین بنار و همکاران (۲۰۱۸) به وجود ساختار سیستمی مبتنی بر تفکیک و ترکیب مناسب رویه‌ها و نقش‌ها با توجه به اولویت‌های مشخص شده برای توسعه مشارکت در ورزش سلامت محور اشاره کردند.

سلطانی و رستم‌پور (۱۳۹۸) (۴۱)، نشان دادند که راهکارهایی از جمله رسانه‌های جمعی، سازمان‌ها و نهادهای ورزشی، مسئولان و برنامه‌ریزان ورزشی، آموزش ورزش پلوگینگ و مسائل فرهنگی نقش بسزایی در توسعه مشارکت مردم به ورزش دارند. خوشدل و همکاران (۱۳۹۸) (۴۲) مدعی شدند که شاخص‌های فرهنگی اجتماعی ورزش بر توسعه پایدار جامعه شهری تأثیر معناداری دارد. الفتی (۱۳۹۸) (۴۳) نشان داد که بعد از کمبود نیروی انسانی،

3 . Wang

4 . World Health Organization

1 . Aguilar

2 . Vella

مطلوبی در زمینه آموزشی در ایران پیدا کند. در طول سالیان گذشته تا به امروز علی‌رغم اجرای طرح و برنامه‌های مختلف و اقدامات ارزشمند انجام‌گرفته در حوزه ورزش توسط وزارت ورزش پیوسته به دلیل نداشتن نیروی انسانی متخصص و بودجه و امکانات در حد نیاز قادر به پاسخگویی باکیفیت به نیازهای جسمی و حرکتی آنان و در نهایت تقویت سواد حرکتی خیل عظیم و مشتاق و فعالیت‌های ورزشی در گستره کشور پهناورمان ایران اسلامی نبوده است. یکی از ویژگی‌های مهمی که نظریه‌پردازان برای توسعه پایدار و سالم در نظر گرفته‌اند، تأکید بر مشارکت نهادهای مردمی و تشویق و ترغیب شهروندان به مشارکت در فرایند برنامه‌ریزی است. در بسیاری از کشورها طراحی و به مرحله اجرا درآمده است و از آن به‌عنوان راه‌حلی در جهت منطقی کردن ساختار اقتصادی جامعه، کاهش بار مالی، افزایش کارایی، گسترش فعالیت‌ها و تجهیز منابع مالی دولت و استفاده کارآمد از امکانات و منابع موجود بهره‌گیری شده است. شرایط حاکم بر ورزش کشور، حکایت از آن دارد که در طول سه دهه گذشته، بخش‌های مختلف ورزش همگانی، قهرمانی، آموزشی و پرورش و... در سیطره مستقیم دولت یا مؤسسات وابسته به آن بوده است، به‌طوری‌که امکان زمینه‌سازی فعالیت‌های سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی به‌نحو مطلوب و مناسب فراهم نشده است. اکنون این سؤال در این تحقیق پیش می‌آید که آیا ورزش سلامت محور شهروندی می‌تواند به توسعه پایدار ورزش در ایران منجر شود؟

روش‌شناسی

با توجه به موضوع پژوهش که ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران: رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی است، این تحقیق از روش تحلیل مضمون بررسی شد. از این‌رو روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در مراحل مختلف متفاوت است. الف) جمع‌آوری اطلاعات و شناخت عوامل در

فاز شناخت و مطالعه مقالات و کتاب‌های مرتبط و مصاحبه با افراد خبره، در ادامه با توجه به سؤال بالا، نیاز به انتخاب معیاری مشخص جهت شمول یا عدم شمول مقالات و کارهای انجام‌گرفته است؛ ب) فاز طراحی مدل، در این فاز هدف تعیین کدهای محتوایی و در نهایت تعیین ارتباط بین آنهاست؛ ج) فاز ارزیابی. در مرحله دوم با استفاده از داده‌های جمع‌آوری‌شده از مصاحبه‌ها و سایر داده‌های موجود، همچنین با استفاده از ابزارهایی نظیر پرسشنامه اقدام به جمع‌آوری اطلاعات کمی در مورد پدیده مورد بررسی می‌شود. در این مرحله با استفاده از روش‌های آماری اطلاعات گردآوری‌شده تجزیه و تحلیل شده و مدل نهایی تحقیق با استفاده از روش‌های آماری همچون مدل معادلات ساختاری و تحلیل مسیر آزمون می‌شود. برای این منظور از مدلسازی معادلات ساختاری مبتنی بر حداقل مجذورات جزئی استفاده شده است. در ادامه این روش به تفصیل بررسی می‌شود. روش انجام تحقیق به‌صورت طرح کیفی از نوع کثرت‌گرایی در داده‌هاست که با توجه به انجام تحقیق در سه فاز جداگانه، در گام اول با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای، برخی از عناصر تشکیل‌دهنده مدل شناسایی و سپس به‌منظور بومی‌سازی و شناسایی سایر عوامل تأثیرگذار بر مدل، پس از مصاحبه عمیق با ۲۰ خبره حرفه‌ای و علمی (بر اساس مطالعه و مصاحبه) تهیه کرد. جامعه آماری تحقیق شامل مطالعه برخی مقالات و کتاب‌های مربوط به موضوع و ۲۰ نفر از خبرگان (استادان و مدیران ورزشی در رسانه و استان) بوده است، با استفاده از شیوه نمونه‌گیری هدفمند ۲۰ خبره، به‌عنوان نمونه کمی انتخاب شدند. به‌منظور استخراج عناصر و گروه‌بندی آنها از روش تحلیل تم استفاده شد.

یافته‌ها

خبرگان مورد بررسی و سپس تحلیل محتوای مطالب بیان شده در طول مصاحبه‌ها سایر عناصر تأثیرگذار در شکل‌دهی ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران با توجه به رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی حاصل شد.

شرایط علی: شرایط علی مجموعه‌ای از وقایع و شرایط است که بر مقوله محوری اثر می‌گذارد. مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر هر سه پدیده محوری به شرح ذیل است.

به‌منظور تدوین ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران: رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی در راستای دستیابی به اهداف تحقیق از طریق مرور نظام‌مند ۵۰ مقاله شناسایی شد که پس از بررسی و از طریق روش تحلیل محتوا، عوامل و عناصر تشکیل‌دهنده نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران: رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی که در ادبیات نظری بیان شده است، شناسایی شد. در این مرحله به‌منظور تکمیل و بومی‌سازی، از طریق مصاحبه با

جدول ۱. دسته‌های مفهومی تشکیل‌دهنده تیم عوامل علی (یافته‌های پژوهش)

مقوله اصلی	زیرمقوله	گویه مرتبط	معرف
عوامل علی تأثیرگذار در شکل‌دهی ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران با رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی	انگیزه فعالیت ورزشی	تبلیغات گسترده در رسانه‌ها برای ورزش دسترسی ارزان، همگان به فضاهای ورزشی تأکید پزشکان بر نقش ورزش در سلامتی کم‌هزینه شدن ورزش	
	ویژگی‌های مردم	دیدگاه نسبت به فعالیت ورزشی	امکان حضور گسترده افراد از همه طبقات در ورزش و فعالیت بدنی حذف دیدگاه جنسیتی در خصوص ورزش پایه‌گذاری فعالیت بدنی در مدارس ارتباط مؤثر با مراکز ورزش همگانی دنیا
	رهبری	اهداف گذاری مناسب و تلاش جهت رسیدن به اهداف	بهره‌گیری از فناوری روزآمد برای آموزش مربوط به ورزش تهیه برنامه راهبردی و ارائه مدل برای توسعه پایدار ورزشی برگزاری برخی مسابقات همگانی به مناسبت‌های مختلف الگو گرفتن از کشورهای پیشرفته غربی امکان زمینه‌سازی فعالیت‌های سرمایه‌گذاری بخش‌های غیردولتی
	سازمان‌های ورزشی	مدیریت‌های مدیریت در سازمان‌های ورزشی	بهره گرفتن از نیروهای متخصص و کارشناس انتصاب مدیران شایسته در مناسب ورزشی سازمان و فدراسیون‌ها مدیریت واحد و سیاست یکسان در ورزش همگانی
	ساختار جامعه	رهبری هوشمندانه در سازمان‌های ورزشی	ایجاد پایگاه‌های ورزش صبحگاهی در فضاهای سبز و اماکن ورزشی اعطای موافقت اصولی به‌صورت سهل برای احداث اماکن ورزشی بخش خصوصی
		فرهنگ ورزش همگانی	ایجاد کنش اجتماعی برای ورزش کردن گسترش مشارکت نهادهای عمومی و مردمی در توسعه ورزش ایجاد روحیه ورزشکاری در بین مردم از طریق رسانه و نهادهای ورزشی توجه به مشارکت ورزش بانوان در شهرهای مذهبی مثل مشهد و قم توجه فرهنگی خانواده‌ها به افزایش مشارکت ورزشی با هدف تندرستی پرداختن به ورزش همگانی به خصوص در مدارس نه حرفه‌ای فرهنگ‌سازی برای ایجاد روحیه ورزشکاری مقابله با رواج فرهنگ بی‌حرکی

ایجاد نظام استعدادیابی در ورزش قهرمانی	فرهنگ ورزش قهرمانی توجه به ورزش بانوان
نگهداری و بهبود ورزشگاه‌ها و تجهیزات مورد نیاز ورزش حرفه‌ای	
رفع چالش‌های پیشروی مدیریت ورزش قهرمانی کشور	
ساخت اماکن مناسب برای ورزش بانوان	
فرهنگ‌سازی ورزش بانوان از سطح مدارس	
توجه بیشتر خانواده به ورزش بانوان	

قرار می‌دهد (۳۱). در این پژوهش شرایط زمینه‌ای به دو دسته عمده تقسیم شده است؛ سخت‌افزارها و تجهیزات و قوانین و سیاست‌ها، اما بر نتایج پدیده‌های محوری این پژوهش تأثیرگذار است.

بر اساس جدول ۱ شرایط زمینه‌ای یا بستر حاکم، مجموعه شرایط هستند که زمینه پدیده موردنظر را فراهم می‌سازند و بر رفتارها و کنش‌ها تأثیر می‌گذارند. شرایط زمینه‌ای و مقوله محوری، نتایج منتج از آن را تحت تأثیر

جدول ۲. دسته‌های مفهومی تشکیل‌دهنده تیم عوامل زمینه‌ای (یافته‌های پژوهش)

مقوله اصلی	زیرمقوله	گویه مرتبط	معرف
عوامل زمینه‌ای تأثیرگذار در شکل‌دهی ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران با رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی	سخت‌افزارها و تجهیزات	محیطی و کالبدی	توجه به نیازهای ورزشی در منطقه
			ورزشی و فرهنگی فضاهای گسترش
			ایجاد فضاهای مناسب برای حرکات ورزشی
	اقتصادی و اجتماعی		توجه به رواج بازی‌های بومی و محلی
			درآمدزایی و اقتصادی دیدگاه ایجاد
			عمومی بودجه به فدراسیون رفع وابستگی
	قوانین و سیاست‌ها		خصوصی بخش سرمایه‌گذاری برای لازم ایجاد انگیزه
			همگانی ورزش در کم‌درآمد اقشار حضور برای نیاز مورد تسهیلات ارائه
			حمایت‌های سازمان‌های ورزشی
			توجه مجلس به افزایش مشارکت از طریق وضع قوانین
سیاست‌های سازمان‌های ورزشی		ورزشی سیاست‌گذاری‌های برنامه‌ها و در مردم واقعی نیازهای و سلايق علايق، کردن لحاظ	
		سیاست‌های سازمان ورزش و فدراسیون‌ها شدن نهادینه و متمرکز قوانین	
		به ورزش مربوط فعالیت‌های استانداردسازی	

محتوای مصاحبه‌ها مقوله‌های زیر به‌عنوان شرایط مداخله‌گر استخراج شده است.

بر اساس جدول ۲ شرایط مداخله‌گر (میانجی): شرایط میانجی، کلی و وسیع است که بر چگونگی کنش/کنش‌های متقابل تأثیر می‌گذارد. در پژوهش حاضر بر اساس تحلیل

جدول ۳. دسته‌های مفهومی تشکیل‌دهنده تیم عوامل مداخله‌ای (یافته‌های پژوهش)

مقوله اصلی	زیرمقوله	گویه مرتبط	معرف
عوامل مداخله‌ای تأثیرگذار در شکل‌دهی ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران با رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی	ارتباطات	ارتباطات درونی	سامانه ارتباطی قوی بین سازمان و فدراسیونها
			سامانه ارتباطی با ادارات آموزش پرورش، شهرداری و دانشگاه بهره‌گیری از افراد با تحصیلات تربیت بدنی برای برنامه‌ریزی
	سازمان‌های ورزشی	عوامل حقوقی و قانونی	ارتقای دیدگاه ورزش در بین سیاستون
			اصلاح ساختارها برای حمایت از فضاهای ورزشی
	روزآمدی سازمان‌های ورزشی	نوآوری در خدمات	تهیه برنامه راهبردی، روشن بودن سیاست‌ها و جهت‌گیری‌ها
			بهره‌گیری از فناوری‌های نو در آموزش و ترویج ورزش
	تجهیزات	نوآوری در تجهیزات	پرداخت یارانه‌های غیرمستقیم به باشگاه‌های ورزشی
			مقرون به صرفه شدن فعالیت ورزشی برای باشگاه‌ها
	تأمین منابع مالی مشارکت ورزشی	نوآوری در تأمین منابع مالی مشارکت ورزشی	به‌روز شدن تجهیزات و زیرساخت‌ها در اماکن عمومی
			ایجاد سالن‌های چندمنظوره و برپایی مسابقات شهری
			استفاده بهینه از مسابقات ورزشی و کسب درآمد
			توجه به حامیان ورزشی و اسپانسرها نوین در ورزش

حساسیت نشان دادن به پدیده مورد بررسی است که در مورد این پژوهش به شکل زیر استخراج شده است.

بر اساس جدول ۳ راهبردها: راهبردهای موردنظر به ارائه راه‌حلی برای مواجهه با پدیده مورد بررسی اشاره دارد که هدف آن «اداره کردن، برخورد، به انجام رساندن و

جدول ۴. دسته‌های مفهومی تشکیل‌دهنده تیم راهبردها (یافته‌های پژوهش)

مقوله اصلی	زیرمقوله	گویه مرتبط	معرف
راهبردهای تأثیرگذار در شکل‌دهی ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران با رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی	ضابطه محوری	توجه به مأموریت در سازمان‌های ورزشی	هدف‌گذاری بلندمدت سازمانی سازمان ورزش
			تدوین برنامه راهبردی برای مشارکت استادان دانشگاه‌های تربیت بدنی در سازمان ورزش
			حذف مدیران سیاسی از ورزش
	توسعه محوری	توجه به تیم‌گرایی در سازمان‌های ورزشی	ارائه گزینه‌های راهبردی در سازمان ورزش با توجه به فرصت‌ها
			تشکیل گروه‌های تعاملی در جامعه
	آموزش روش‌های مشارکت از طریق رسانه	ارزیابی عملکرد سازمان‌های ورزشی	ترغیب به تیم‌سازی و مشارکت مردم در کارهای تیمی و مشارکتی در ورزش
			ارزیابی اثربخشی فعالیت‌های گروه‌های مشارکتی
	توسعه محوری	آموزش روش‌های مشارکت از طریق رسانه	استفاده از ابزارهای کنترلی و ارزیابی برای اطمینان از اثربخشی کارهای تیمی و مشارکتی در ورزش
			برگزاری کارگاه‌های آموزشی دانش‌افزایی از طریق رسانه
			ارتباط دانشگاه با صنعت ورزش
			آموزش‌های رسانه‌ای در زمینه دسترسی به اطلاعات مشارکت‌کنندگان

توجه به سرمایه	بهبود ارتباطات شخصی و میان‌فردی در میان مشارکت‌کنندگان
اجتماعی در	ایجاد انگیزه و علاقه در افراد از سطح مدارس و دانشگاه‌ها
سازمان‌های ورزشی	ایجاد محیط کاری توأم با اعتماد و صداقت در میان مشارکت‌کنندگان
مدیریت کیفیت در	الگوبرداری از سازمان‌های موفق
سازمان‌های ورزشی	بهبود سرعت و کیفیت ارتباطات مشارکت‌کنندگان

بر اساس جدول ۴ پیامدها: پیامدها نتایج هستند که از راهبردها و کنش‌های مربوط به مقوله محوری حاصل می‌شود.

جدول ۵. دسته‌های مفهومی تشکیل‌دهنده تیم پیامدها (یافته‌های پژوهش)

مقوله اصلی	زیرمقوله	گویه مرتب	معرف
پیامدهای تأثیرگذار در شکل‌دهی ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران با رویکرد سه‌م‌پارچه ورزش در تولید ناخالص ملی	مدیریت	تعهد کارکنان	محوله وظایف قبال مشارکت‌کنندگان در بالای مسئولیت احساس خود نقش و اهداف به نسبت سازمان اعضای بالای تعهد
	منابع	ظرفیت‌سازی در	مشارکت‌کنندگان کیفی توانمندی‌های ارتقای
	انسانی	کارکنان	مسائل با مواجهه مشارکت‌کنندگان در انعطاف‌پذیری
		یادگیری	مشارکت‌کنندگان آموخته‌های اشاعه
		سازمان‌یافته	عملکرد ارتقای مشارکت‌کنندگان برای مداوم یادگیری و مشارکت و حفظ دستیابی راه‌های از یکی به‌عنوان دانش کردن هماهنگ و یکپارچه‌سازی
	پویایی	کسب مزیت رقابتی	رقابتی مزیت‌های
	سازمانی		تغییرات با سازگاری به‌منظور رویه‌ها و راهکارها بهترین کردن دنبال
		تعالی سازمانی	در ورزش متعالی عملکرد و پیشرفت به دستیابی مطالبه‌گری از مسئولان
			مشارکت‌کنندگان بهره‌وری به دستیابی
	کارآفرینی	نوآوری	مشارکت‌کنندگان توسط خلاقانه کارهای انجام توسعه گردشگری ورزشی با برگزاری مسابقات
	سازمانی		مشارکت‌کنندگان در دانش به‌کارگیری طریق از ارزش‌آفرینی
		سودآوری	بالا در جامعه سوددهی با سازمانی اهداف به نیل افزوده ارزش در مشارکت

مطلوبی قرار دارند. مقادیر مربوط به ضریب آلفای کرونباخ و قابلیت اعتماد ترکیبی نشان‌دهنده دقت اندازه‌گیری بالای ابزار زیرمقوله‌ها و در نتیجه پایا یا قابل اعتماد بودن این ابزار است. همچنین ضریب کل آلفای کرونباخ مربوط به

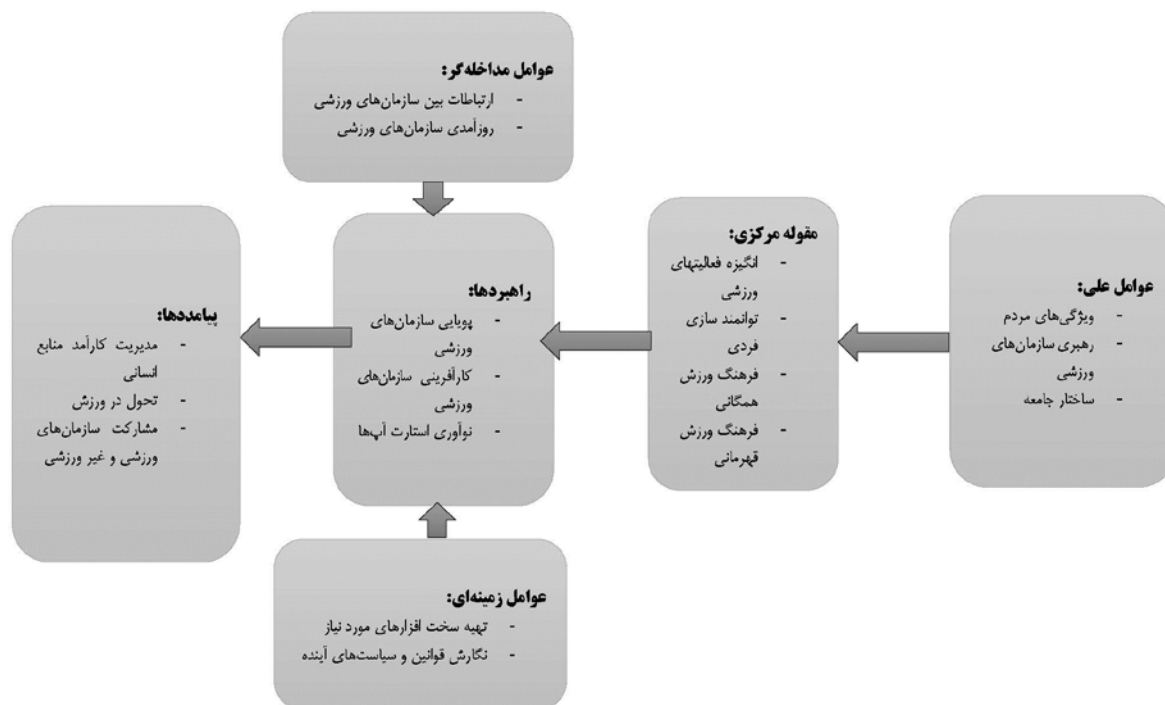
بر اساس جدول ۵ جهت اندازه‌گیری روایی ابزار پژوهش از تکنیک اعتبار همگرا (شاخص AVE) استفاده شد. بر حسب مقادیر جدول ۶ شاخص مربوط به اعتبار همگرا دلالت بر این موضوع دارند که روایی زیرمقوله‌های عوامل علی، زمینه‌ای و ساختاری و راهبردها و پیامدها در وضعیت

مشاهده‌پذیر (کدها) در قالب یک مدل ترسیم مدل ارائه کرد. در این پژوهش با رویکردی جدید و با استفاده از روش‌های کاربردی که برای نخستین بار در حال انجام است، پارادایم تحقیق به شرح زیر است.

مفهوم مدل در این پرسشنامه ۰/۸۵ برآورد شده است.

ترسیم مدل

الگوی مدل جامع بر اساس مدل مذکور و یافته‌های حاصل از مرحله تحلیل محتوای که بر آن اساس می‌توان هر یک از متغیرهای مکنون (ابعاد) را به همراه متغیرهای

شکل ۱. پارادایم نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران

خصوصی را، در راستای اجرای اهداف خود قرار دهند و با توجه به اینکه، دولت سرمایه‌گذاری هنگفتی در ورزش کشور داشته است، بررسی عملکرد نشان می‌دهد استفاده بهینه‌ای از منابع سرمایه‌ای موجود در کشور به عمل نیامده است. در عوامل ساختاری ارتباط بین سازمان‌ها و روزآمدی آنها مطرح شد، توزیع غیرصحیح تجهیزات و امکانات با توجه به جمعیت هر منطقه و همچنین کمبود و ناکافی بودن منابع مالی برای ایجاد اماکن ورزشی مطرح شده است که این معضل کمبود مکان‌های ورزشی با اعتبارات فعلی حل نخواهد شد. اما برای رفع مشکلات توجه به راهبردهای سازمانی شامل تدوین برنامه راهبردی برای مشارکت مردمی در سازمان ورزش و استفاده از ابزارهای کنترلی و

در شکل ۱ مدل عوامل علی شامل مردم، رهبری سازمان‌های ورزشی و ساختار فرهنگی جامعه به عنوان عوامل پایه در توسعه مشارکت پایدار شناسایی شدند. مردم با توجه به مشکلات اقتصادی و همه‌گیری بیماری کرونا تمایلی به ورزش و مشارکت در آن ندارند. رهبران سازمان‌های ورزشی نیز به علت نداشتن دانش لازم و مدیریت غیرتخصصی وضعیت را بدتر کرده‌اند. همچنین در عوامل زمینه‌ای بحث سخت‌افزارها و قوانین و سیاست‌های حاکم مشخص شدند، از آنجا که وظیفه اصلی دولت، نظارت، کنترل و هدایت است و امروزه دولت‌ها در نظام‌های مختلف اقتصادی و سیاسی، اغلب سیاست‌گذاری و جهت‌گیری کلان ملی و منطقه‌ای را بر عهده دارند و تلاش می‌کنند بخش

با رویکرد سهم ورزش در تولید ناخالص ملی صورت گرفته است، اما تا حال حاضر پژوهشی به صورت مشخص به طراحی الگو نپرداخته است. نتایج مشخص کرد که عوامل علی و ساختاری در سازمان‌های ورزشی سبب زمینه‌یابی محیطی، عملیات مدیریتی و کیفیت بخشی خدمات و از طریق تقویت متغیرهای فردی سبب افزایش تقاضامحوری و استمرار سهم ورزش در توسعه پایدار ایران شده است. مهم‌ترین دستاورد این تحقیق این است که به عوامل مختلفی همچون عوامل فردی، فرهنگی و بازاریابی در قالب یک مدل توجه شده است. در تحقیقات گذشته نتایجی به دست آمده، به طور مثال سلطانی و رستم‌پور (۱۳۹۸) (۳۹)، نشان دادند که رسانه‌های جمعی، سازمان‌ها و نهادهای ورزشی، مسئولان و برنامه‌ریزان ورزشی سهم مهمی در توسعه مشارکت مردمی در ورزش دارند. همچنین خوشدل و همکاران (۱۳۹۸) (۴۰) نتیجه گرفتند که شاخص‌های فرهنگی اجتماعی ورزش بر توسعه پایدار جامعه شهری تأثیر دارد که شاخص‌ها و عوامل مشخص شده در همه این تحقیق‌ها تا حدی با عوامل تحقیق حاضر همسوست. در ضمن خبرگان در تحقیقات خود عواملی مانند اعطای موافقت اصولی به صورت سهل و آسان برای احداث اماکن ورزشی، ارتباط مؤثر با مراکز ورزش موفق در دنیا، حذف دیدگاه جنسیتی در خصوص ورزش، نگهداری و بهبود ورزشگاه‌ها و تجهیزات مورد نیاز اختصاصی ورزش همگانی و قهرمانی، استانداردسازی فعالیت‌های مربوط به ورزش همگانی و قهرمانی، بهره‌گیری از فناوری‌های نو در آموزش و ترویج ورزش، استفاده از ابزارهای کنترلی و ارزیابی برای اطمینان از اثربخشی کارهای تیمی و مشارکتی در ورزش و تدوین برنامه راهبردی برای مشارکت مردمی در ورزش را زمینه‌ساز توسعه دانستند. در تبیین این نتایج می‌توان گفت که امروزه با توجه به نقش مهم ورزش در سلامتی، به صورت یک فرهنگ درآمده است. فرهنگ

ارزیابی برای اطمینان از اثربخشی کارهای تیمی و مشارکتی در ورزش در کنار ایجاد محیط کاری توأم با اعتماد و صداقت در میان مشارکت‌کنندگان برای بهبود ارتباطات شخصی و میان‌فردی در میان مشارکت‌کنندگان می‌تواند زمینه‌یابی را فراهم کند. ضمن اینکه اگر در جامعه توجه به استارت‌آپ‌ها و کارآفرینان بیشتر باشد، احساس مسئولیت بالای مشارکت‌کنندگان در قبال وظایف محوله بالا می‌رود و انجام کارهای خلاقانه توسط مشارکت‌کنندگان صورت می‌گیرد و همچنین انعطاف‌پذیری مشارکت‌کنندگان در مواجهه با مسائل بیشتر می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش به سه عامل علی، زمینه‌ای و ساختاری و تأثیر آن بر پیامدها با توجه به نقش میانجی راهبردها در خصوص موضوع تحقیق پرداخته شد. عوامل علی شامل مؤلفه‌های انسانی، سخت‌افزاری و عوامل حقوقی و قانونی بود که هر کدام از این عوامل خود دارای زیرمؤلفه‌های هستند، همان‌طور که محققان به اهمیت کمبود نیروی متخصص تأکید کردند و همچنین ارتقای نسبی سطح تحصیلات و درجات مربیگری و داوری نیروهای فنی را جزو نقاط قوت ورزش قهرمانی ایران دانستند، به نظر می‌رسد استفاده از نیروهای با تحصیلات تربیت بدنی هم در ورزش همگانی و هم در ورزش قهرمانی به اثبات رسیده است و باید به این مهم توجه کرد. همچنین در خصوص تقویت انگیزه ورزش کردن در افراد، فقدان برنامه‌های مدون برای تشویق و ترغیب مردم به ورزش را جزو چالش‌های درونی ورزش همگانی برشمرده‌اند، سرمایه‌گذاری بخش دولتی، نیمه‌دولتی و خصوصی و حمایت مالی مقام‌های محلی شهر (شهردار و شورای شهر) بسیار مؤثرند.

با توجه به آنکه تحقیقات کمی در مورد عوامل تأثیرگذار در شکل‌دهی ارائه مدل نقش ورزش بر توسعه پایدار ایران

(انگلستان، استرالیا، آفریقای جنوبی و کانادا) به کار گرفته می‌شوند عبارت‌اند از: نهادینه کردن تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری در فدراسیون‌ها و بدنه‌های عملیاتی ورزش، تقویت برنامه‌های توسعه ورزش سطوح پایه در فدراسیون‌های ورزشی، توسعه سهم ورزش زنان از منابع مختلف فدراسیون‌های ورزشی، ایجاد نظام نوین مربیگری در ورزش کشور، گسترش روابط عمومی و رسانه‌ای ورزش‌های موفق به‌منظور توسعه وجهه عمومی آنها، افزایش پخش تلویزیونی رشته‌های ورزشی غیر از فوتبال، تدوین و اجرای نظام جامع جذب و بهسازی نیروی انسانی متخصص در عرصه‌های مختلف ورزش، تقویت نظام تقسیم عادلانه منابع مالی، فیزیکی و انسانی بین رشته‌های ورزشی، تدوین نظام استانداردسازی اماکن و فضاهای ورزشی کشور با تأکید بر استانداردهای بین‌المللی، گسترش تعامل سازمان‌یافته و اثربخش بین نهادهای ملی و منطقه‌ای ورزش قهرمانی با نظام آموزش و پرورش.

در خصوص پیامدهای توسعه مشارکت ورزشی در این تحقیق به ارتقای نقش و تحول در کارکردهای مرکز توسعه‌ای ورزش، با تأکید بر ارتباط سازمان‌یافته مراکز با نهادهای مردمی ورزشی، توسعه مبتنی بر دانایی و ایجاد سامانه پشتیبان تصمیم‌گیری در مدیریت ورزش به‌منظور به حداقل رساندن ضعف‌ها و بهره‌گیری از فرصت‌ها تأکید شده است. ورزش علاوه بر ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جهانی شدن به ترتیب شامل افزایش جذب سرمایه‌گذاری‌های (مستقیم و غیرمستقیم) خارجی، گسترش و توسعه صنعت گردشگری، گسترش دیپلماسی و تعامل با سایر کشورهای جهان و گسترش استفاده از زبان واحد بین‌المللی است. مدیریت این پدیده جهت افزایش تأثیرات مثبت و اجتناب از اثرات منفی آن ضروری است. در این زمینه شناخت این تأثیرات از جنبه‌های گوناگون می‌تواند بستری مناسب جهت توسعه و برنامه‌ریزی‌های

مقوله‌ای پایه برای سایر مقوله‌های مطرح‌شده در مدل است. اکثر مصاحبه‌شوندگان جهت افزایش مشارکت مردم در ورزش به بازاریابی ورزشی اشاره کردند و آن را امری بدیهی در توسعه پایدار ورزش می‌دانستند.

با توجه به اهمیت نقش ورزش در شادی و نشاط جامعه و اینکه در قانون اساسی به آن اشاره شده و در این زمینه برای نهادهای مختلف وظایفی تشریح شده که باید به آن عمل کنند و همچنین در تحقیق به اهمیت سرمایه‌گذاری نهادها اشاره شده است، اما با توجه به اینکه دولت، سرمایه‌گذاری هنگفتی در امر توسعه ورزش کشور داشته، اما عملکرد نشان می‌دهد استفاده بهینه‌ای از منابع سرمایه‌ای موجود کشور به عمل نیامده و توزیع غیرصحیح تجهیزات و امکانات با توجه به جمعیت هر منطقه و همچنین کمبود و ناکافی بودن منابع مالی برای ایجاد اماکن ورزشی مناسب برای هر منطقه، و در کنار آن مشکلات اجرایی سازمان تربیت بدنی و دیگر نهادها در توزیع امکانات و کمبود تبلیغات رسانه‌ای اهمیت بسزایی در ناکارآمدی وضعیت موجود دارد. در کنار آن ضعف اقتصادی مردم برای تهیه وسایل اولیه ورزشی و مشکلات اقتصادی و اجتماعی که سبب کاهش فعالیت ورزشی و خمودگی در افراد شده است، لازم است با اتخاذ راهبردهای اصولی، به پیامدهای موردنظر رسید.

اما در این تحقیق به مؤلفه توسعه محوری و ضابطه محوری برای غلبه بر مشکلات اشاره شد، که منظور، توجه به مأموریت در سازمان‌های ورزشی با تدوین برنامه راهبردی برای مشارکت استادان دانشگاه‌های تربیت بدنی در سازمان ورزش و توجه به سرمایه اجتماعی در سازمان‌های ورزشی از طریق آموزش‌های رسانه‌ای در زمینه دسترسی به اطلاعات مشارکت‌کنندگان و الگوبرداری از سازمان‌های ورزشی موفق در سایر کشورهاست. در این زمینه راهبردهای مؤثر که در کشورهای مبنای ورزش

در روح و جسم نیروی کار و ایجاد امنیت در اثر جلوگیری از روی‌آوری جوانان به رفتارهای خلاف، از دیگر ابعاد مهمی است که موجب توجه بیشتر فعالان اقتصادی به مقوله ورزش شده است. ورزش و تحرک می‌تواند در پیشگیری از وقوع جرم و ناهنجاری‌ها و آسیب‌های اجتماعی نقش بسزایی ایفا کند.

با توجه به محدودیت پژوهش حاضر در حوزه ورزش همگانی، به‌طور کلی ورزش سلامت‌محور باید حس نگرش پویایی در فرد ایجاد کند و حس ورزش‌خواهی در بین عموم مردم جهت داشتن زندگی پرتحرک از اهداف عالی ورزش سلامت‌محور است و هرچه میزان این حس در بین عموم مردم گسترده‌تر باشد، کارکردها و پیامدهای مثبت بیشتری را شامل می‌شود که از منظر سلامتی، تقویت سلامتی و نشاط اجتماعی و کاهش هزینه‌های درمانی را به دنبال خواهد داشت و از منظر اجتماعی سبب پیشگیری از هزینه‌های اجتماعی و کاهش بزهکاری در جامعه خواهد شد و از منظر سیاسی، وقتی در سیاست داخلی کشور انسان‌های سالم‌تری وجود داشته باشد، گفتمان‌ها و سیاستگذاری‌ها با موانع کمتری مواجه خواهند شد و در سیاست خارجی نیز با دارا بودن مردم سالم و ورزشکار در تعامل با دنیا، کشور از جایگاه ویژه‌ای برخوردار خواهد شد. ورزش سلامت‌محور سبب حس درونی ورزش‌خواهی در فرد می‌شود و کاملاً با اختیار و بدون نیاز به مهارت اولیه به سمت ورزش گرایش پیدا می‌کند. ورزش همگانی ورزش برای همه است و مخاطب و متولیان ورزش سلامت‌محور ایران، کل جمعیت کشور را برای مشارکت اجتماعی شامل می‌شوند و هیچ ویژگی خاصی برای متمایز کردن ورزشکاران ورزش همگانی وجود ندارد. سیاستگذاران ورزش سلامت‌محور در راستای تقویت ورزش سلامت‌محور باید از ظرفیت‌های بالقوه به‌نحوی در توسعه و گسترش ورزش سلامت‌محور بهره‌مند شوند که در آینده رشد

مؤثر در کشور فراهم سازد. همچنین مهم‌ترین تأثیرات جهانی شدن کشور بر ورزش شامل توسعه جذب گردشگران ورزش، افزایش جذب حامیان ورزشی بین‌المللی و عضویت فعال در سازمان‌های بین‌المللی ورزشی است.

تأکید بر مشارکت نهادهای مردمی و تشویق و ترغیب شهروندان به مشارکت در فرایند برنامه ورزشی با استفاده از سازوکارهای خصوصی‌سازی در بسیاری از کشورهاست. مشارکت فعال مردم در فرایند طراحی و مردمی کردن فرایند موجب می‌شود که ساختار فضایی و ترکیب فعالیت‌های مختلف در شهر و سیمای آن از تنوع لازم برخوردار باشد، بنابراین نیازهای گروه‌های مختلفی از جامعه را برآورده سازد. از این رو باید مردم آثار و پیامدهای ورزش همگانی را در زندگی خودشان حس کنند و این پیشرفت به سلامت فردی و اجتماعی مردم کمک کند و تغییر مثبت را در زندگی مشاهده کنند. اما برای رسیدن به این امر برای رشد و توسعه ورزش به عزم ملی نیاز است.

ایده‌های منحصر به فردی در مورد استراتژی تقاضا و مدل کسب‌وکار وجود دارد که هر دو دیدگاه تقاضا و مفهوم مدل کسب‌وکار می‌تواند به‌طور مشترک به درک بهتر از استراتژی متکی بر بینش متمایز از هر جریان به‌طور خاص منجر شود. نتایج تحقیق نشان داد که استراتژی به سمت تقاضا می‌تواند به دانش‌افزایی و درک مدل تجاری کمک کند. در این زمینه تحقیق بیان می‌دارد که مشارکت ورزشی با استفاده از یک مدل جمعیت‌شناختی اقتصادی به درک بیشتری در به رسمیت شناختن اجتماع کمک می‌کند و هر فرد برای به حداکثر رساندن توانایی خود تلاش می‌کند. همچنین عوامل مختلف اجتماعی و اقتصادی از یک سو تعیین‌کننده‌های مهم در مشارکت ورزشی‌اند و از نظر تعداد فراگیری ورزش در سایر شناخت اجتماع نقش مؤثری و متفاوتی برای ورزش و مشارکت دارند. تقویت سلامت جسمی در جامعه و رشد اقتصادی ناشی از تأثیرات ورزش

چشمگیری نسبت به این مهم اکتساب کنند. برنامه‌ریزی و فراگیر شدن ورزش سلامت محور، نیازمند همسوسازی همه جریان‌های اجتماعی و همچنین وحدت رویه بین همه بخش‌ها و نهادهای مختلف کشور است تا با سیاستگذاری واحد و یکپارچه نظارت کافی بر عملکرد همگانی شدن ورزش سلامت محور ایران داشته باشند. بخشی از توسعه ورزش سلامت محور به نگرش درونی افراد بستگی دارد و مردم باید به درک و فهم درست نسبت به ورزش همگانی و نقش آن در زندگی خود دست یابند و نقطه مقابل آن آموزش است و با آموزش مکرر و نظام مند و فرهنگ سازی از طریق رسانه‌های عمومی، نظام آموزشی رسمی و نهادهای آموزشی، برنامه‌سازان رسانه‌ای، واعظ و افرادی که صاحب تربیون هستند، این نقیصه در جامعه کنترل و برطرف می‌شود. با قرار گرفتن ورزش در سبد اقتصاد خانوار و اولویت‌های زندگی با تسهیل در امور معیشتی، با کمک سیاستگذاران و حاکمیت کشور، مردم به ورزش سلامت محور گرایش پیدا می‌کنند.

References

1. Abedini S TS. Socio-cultural factors related to citizens' tendency to public sport in Khalkhal Applied Sociology. 2017;65(1):131-44. (In Persian)
2. Safari M GM. Identifying and ranking environmental factors affecting the generalization of sports Iranian leisure. Sport Management 2016;8(1):51-68. (In Persian)
3. Eslami Marzankalate MM MJ, Khosh Far GH. The Relationship between Social Capital and Women's Participation in Sport Activities (Case Study: Gorgan Women). . Social Capital Management 2014;1(2):139-59. (In Persian)
4. Hojaji Poor AR ADH. Analysis of Health-Environment Status of Sporting Places and Its Relationship with Physical Activity Participation of Citizens of Khorasan Provinces. . Sport Management 2017;9(1):71-83. (In Persian)
5. McCreary C, Miller-Perrin C, Trammell J. Past Sports Participation, Self-Efficacy, Goal Orientation, and Academic Achievement Among College Students. Psi Chi Journal of Psychological Research. 2019;24(3).
6. Plevinsky JM, Wojtowicz AA, Pouloupoulos N, Schneider KL, Greenley RN. Perceived impairment in sports participation in adolescents with inflammatory bowel diseases: a preliminary examination. Journal of pediatric gastroenterology and nutrition. 2018;66(1):79-83.
7. Luo W, Ai L, Wang B, Wang L, Gan Y, Liu C, et al. Eccentric exercise and dietary restriction inhibits M1 macrophage polarization activated by high-fat diet-induced obesity. Life Sciences. 2020:117246.
8. Shajie R MRM. A Comparative Study of the Status of Public Health Exercise in Iran and Selected Countries. . The National Conference of Physical Education Nutrition and Sports Medicine 2019; ; Mashhad, University of Medical Sciences.: (In Persian). 2019. p. 110.
9. Gard M, Dionigi RA, Dionigi C. From a lucky few to the reluctant many: Interrogating the politics of sport for all. Sport and physical activity across the lifespan: Springer; 2018. p. 67-89.
10. Cho M. Toward "Sport for all": Jang Gwon and Sport Promotion by the Korean YMCA in the Japanese Occupation Era. Sport History Review. 2017;48(1):91-105.
11. Gardner W, Lidz CW. Research sponsorship, financial relationships, and the process of research in pharmaceutical clinical trials. Journal of Empirical Research on Human Research Ethics. 2006;1(2):11-8.
12. Iran SCo. Standard definitions and concepts of the Ministry of Sport and Youth. Plan and Budget Organization Iran Statistics Center, : 2017.
13. Amorós-Aguilar L, Portell-Cortés I, Costa-Miserachs D, Torras-Garcia M, Riubugent È, Almolda B, et al. The benefits of voluntary physical exercise after traumatic brain injury on rat's object recognition memory: A comparison of different temporal schedules. Experimental Neurology. 2020:113178.

14. Mottaghi shahri MH GF, Homari H, Shahllae J. Designing the mental health pattern of athletes participating in educational sport. . Research on Educational Sport. 2019;7(16):17-38. (In Persian)
15. afaei Moghaddam A FF, Razavi MH, Afshari M. V Serveing the Development Causes of Sport for All Based on Grounded Theory. . Sport Management Studies. 2018;1(52):43-72. (In Persian)
16. Farahani A KVZ. Comparison of quality of life for women participating in and not participating in all sports. . Journal of Organizational Behavioral Management in Sport Studies. 2014;1(1):11-20. (In Persian)
17. Nadri A SNA, Amirtash AM. . Determinants of the Implementation of Physical Activities among Elderly in Tehran City, Iran. Jurnal Quality Resarch Health Science. 2018;7(2): 130-43. (In Persian)
18. Vella SA, Liddle SK, Vierimaa M, Evans MB. Group dynamics and mental health in organized youth sports. The Power of Groups in Youth Sport: Elsevier; 2020. p. 277-301.
19. Wang L, Fang H, Xia Q, Liu X, Chen Y, Zhou P, et al. Health literacy and exercise-focused interventions on clinical measurements in Chinese diabetes patients: A cluster randomized controlled trial. EClinicalMedicine. 2019:100211.
20. Eraghi M kM. Challenges facing the development of all sport in Iran and its strategies. . Sport Management. 2014;6(4):643-55. (In Persian)
21. Z. S. The Relationship between Sport and Mental Health of Working Cultural Women. . Educational Psychology. 2014;33(9):113-28. (In Persian)
22. Banar N DS, Khan Mohammadi, MA. Analyzing the Developmental Aspects of Sports Participation in Gilan Province: Services, Strata, Factors, Custodians, Needs, Challenges and Solutions. . Sport Management Studies. 2018;10(48):37-66. (In Persian)
23. F. M. Bourdieu's perspective on the field of education: Beyond the perspectives of conflict and functionalism. . Research Principles of Education 2019;9(1):5-25. (In Persian)
24. ir Ahmadi Kh KA, Abol Ghasremi M, Daruosh M. . MProfessional Learning Communities: The PLC is a critical strategy for improving teacher self-efficacy. T. eaching and learning research 2019;16(1):1-14. (In Persian)
25. Hjort M, Martin WM, Troelsen J. Planning of sport and recreational facilities informed by interdisciplinary knowledge. Archnet-IJAR: International Journal of Architectural Research. 2019.
26. Michael JH, Nico S, Jon W P. (2019). Re-engaging local youth for sustainable sport-for-development, Sport Management Review, Volume 22, Issue 5, November 2019, Pages 613-625.
27. Rajesh CB, Hussain S, Cherappurathb N. (2021). Role of socio-economic status and emotional intelligence on sports attainments: A cross-sectional study with women athletes in Kerala, India, Materials Today: Proceedings, Volume 37, Part 2, 2021, Pages 2334-2340.

28. Lauri B, Pattersona Nigel Mitchellb, Susan H Backhouse (2020). Athlete perspectives on the enablers and barriers to nutritional adherence in high-performance sport, *Psychology of Sport and Exercise*, Volume 52, January 2021, 101831.
29. Hejbari K, Ramezani Nejad R, Abedinzadeh R. (2019), Sustainable Development through Sports; An Analysis of the Agenda 2030, Third National Congress of Sports Science and Health Achievements, Rasht. (In Persian)
30. Adele Pavlidis A. (2020). Being grateful: Materialising 'success' in women's contact sport, *Emotion, Space and Society*, Volume 35, May 2020, 100673
31. Nazari R, Rafie F, Ramezani Nejad R. (2020). Providing a model of political behavior in the strategic decision-making of Iranian sports managers. *Journal of Organizational Behavior Management Studies in Sport*, 7 (3), 45-58.. (In Persian)
32. Nazari R, Tabatabai M, Karimian J. (2017). Analysis of obstacles to the implementation of the strategic sports plan of Isfahan province based on the Fortune model. *Journal of Sports Management*, 9 (1), 99-112. . (In Persian)
33. Shabani A, Eshrati M. (2020). A Study of Public Sports Policies in the Comprehensive Plan of Sports, National Conference on New Sports Sciences and Health, Ilam. (In Persian)
34. Rashid Lamir A, Dehghan Gahfarokhi A, Rashid Lamir A. (2012). Development of strategic of the General Directorate Sport and Youth of Khorasan Razavi Province in the field of Sports and physical Education. *Journal of Sports Management*, 5 (4), 179-198. (In Persian)
35. Afrasiab M, Khani A. (2020). Design of North Khorasan Indigenous Sports Village with emphasis on the Components of sustainable architecture, the second conference on environment, civil engineering, architecture and urban planning. (In Persian).
36. Megan, S. Hazel, M. (2019). Indigenous Australian women promoting health through sport, *journal Sport Management Review*, volume 22, Issue1, Page 5-20.
37. Peng Qina YuchenLiub. (2020). Sustainable development of sports resources in Shaanxi universities under the background of supply-side reform, *Sustainable Computing: Informatics and Systems*, Volum 28, December 2020, 100400.
38. Johnsona S, Van Hoyeb A, Donaldsonc A. Lemonnierd F. Rostand F. Vuillemina, A. (2020). Building health promoting sports clubs: a participative concept mapping approach, *Public Health*, Volume 188, November 2020, Pages 8-17.
39. Vafaei Moghaddam A, Farzan F, Razavi MH, Afshari M. Serving the Development Causes of Sport for All Based on Grounded Theory. *Sport Management Studies* 2018; 10(52): 43-72. (In Persian).
40. Salman Z. The Relationship between Sport and Mental Health of Working Cultural Women. *Educational Psychology* 2014; 33(9): 113-128. (In Persian).
41. Soltani S, Rostampour M. (2019). Strategies for developing the participation of Kohgiluyeh people in the sport of plowing, the third national conference on strategies for achieving sustainable development in sports science and physical education. (In Persian).

42. Khoshdel H, Fahim Devin H, Peymanizad H. (2019), Analysis and evaluation of the impact of sports socio-cultural index on sustainable development of urban society using theme analysis method, National Conference on Physical Education, Nutrition and Sports Medicine, Mashhad. (In Persian)
43. Al-Fati A. (2019), Identifying barriers to the development of public sports from the perspective of the people of Kermanshah, the fifth national conference of the Scientific Association of Sports Management of Iran, Tehran. (In Persian)

Presenting a Model of The Effective Factors of Health-oriented Sports on The Sustainable Development of Iran: a Contextual Model Approach

Azam Azadi¹ - Qasem Rahimi*² - Rasool Nazari³

1. PhD Student in Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan), Islamic Azad University, Isfahan Iran 2. Assistant Professor, Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan), Islamic Azad University, Isfahan Iran 3. Associate Professor, Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan), Islamic Azad University, Isfahan Iran
(Received:2022/04/12;Accepted:2022/07/23)

Abstract

The present research was conducted with the aim of providing a model of the role of citizenship-oriented health sports in the sustainable development of Iran. The method of conducting the research has been the systematic approach of Strauss and Corbin in the data, according to conducting the research at first using library studies, identifying the constituent elements of participation after in-depth interviews with 20 professional and scientific experts, in order to extract the elements and their grouping were used using the theme analysis method. The output of this step was to identify 92 indicators in the form of 5 main dimensions and 12 sub-dimensions. Convergent and divergent validity was used to determine the validity, and all results were satisfactory. The results showed that for the sustainable development of Iran with regard to GDP through sports, preparation and formulation of a strategic plan for public and championship sports, officials' attention to the capacity of the private sector in sports activities and expansion of sports venues in urban space and balanced distribution of facilities and recreational and sports equipment is essential for all citizens to have access to this space. Solve the problems, pay attention to organizational strategies, including the development of a strategic plan for public participation in the sports organization and the use of control and evaluation tools to ensure the effectiveness of teamwork and participation in sports, along with creating a work environment with trust and honesty among participants. It can provide a platform for sustainability to improve personal and interpersonal communication among participants.

Keywords

Championship sports, GDP, public sports, sustainable development of Iran, the role of sports.

* Corresponding Athour: email: rahimi_gh@yahoo.com